

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: Tartumaa Arendusselts

registrikood: 80240283

tänava nimi: Pepleri tn

maja number: 6

linn: Tartu linn, Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihnumber: 51003

telefon: +372 53409873, +372 7430088

e-posti address: kristiina@tas.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud	18
Lisa 7 Annetused ja toetused	18
Lisa 8 Tulu ettevõtlusest	18
Lisa 9 Muud tulud	18
Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	19
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 12 Tööjõukulud	19
Lisa 13 Seotud osapooled	20
Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva	21
Aruande allkirjad	22
Vandeauditiitori aruanne	23

Tegevusaruanne 2019

Seisuga 31.12.2019 oli TASil 86 liiget – 9 omavalitsust, 32 erasektori ja 45 kolmanda sektori esindajat. Aastal 2019 on välja arvatud 13 liiget.

Üldkoosolekuid toimus aastal 2019 kolm korda: veebruaris, juunis ja septembris. Aastal 2019 toimus 10 juhatuse koosolekut (3 nendest olid elektroonilised koosolekud).

TASi büroo koliti aadressile Pepleri tn 6, Tartu. TASil oli 31.12.2019 seisuga 2 täiskohaga töötajat – tegevjuht, konsultant-projektijuht ja osalise koormusega konsultant.

Raamatupidamine on teenusena firmalt E-Audit Konsultatsioonid OÜ.

Vastutusvaldkonnad on töötajate vahel jagatud järgmiselt:

Tegevjuht:

- TASi rakenduskava, eelarve ja tegevuskava projektide koostamine ning juhatusele tähtaegne kinnitamiseks esitamine;
- TASi strateegia rakendamine, rakenduskava, eelarve ja tegevuskava täitmise tagamine, nendes ettenähtud tegevuste planeerimine ja elluviimine, kooskõlastades eelnevalt;
- riigisisese ja rahvusvahelise koostöö ja arendusprojektide kavandamine ja koostamine ning selleks vajalike ettepanekute tähtaegne esitamine juhatusele;
- tegevmeeskonna ja TASi lepinguliste partnerite töö planeerimine, korraldamine, juhtimine ja kontrollimine vastavalt eelarvele, rakendus- ja tegevuskavale, üldkoosoleku ja juhatuse otsustele ning punktis 2 toodud tingimustele;
- lepingute, jooksvate tehingute ja kohustuste allkirjastamine vastavalt volitustele ja punktis 2 toodud tingimustele;
- TASi kontori asjaajamise korraldamine;
- dokumentatsiooni korrasoleku, dokumendihalduse toimimise ja vastavuse tagamine kehtivas seadusandluses ja TASi juhtorganite otsustega kehtestatud nõuetele;
- informatsiooni kaasajastuse tagamine TASi veebilehel ja TASi hallatavates meililistides;
- informatsiooni vahendamise korraldamine TASi juhatuse, liikmete, koostööpartnerite ja avalikkuse vahel;
- TASi juhtorganite ja nende komisjonide koosolekute tehnilise toe tagamine;
- aruandluse koostamine ja esitamine;
- TASi esindamine vastavalt oma volitustele;
- projektitaotlustega seotud töökorralduse, menetlemise ja seirega seotud dokumentatsiooni väljatöötamise korraldamine ja toimimise tagamine.

Konsultant-projektijuht:

- projektitaotlejate nõustamine ja teavitamine, sh projektitaotluste menetlemine ettevõtluse valdkonnas;
- projektide ja taotlemisega seonduvate infopäevade, koolituste, töökoosolekute ja konsultatsioonide korraldamine ning läbiviimine;
- taotlemise, menetlemise ja seirega seotud dokumentide arhiveerimine vastavalt TASi dokumentide käitlemise korrale;
- PRIA taotlusvormide ja kuludeklaratsioonide kontrollimine ja allkirjastamine;
- projektide kohta seireandmete kogumine vastavalt TASi seirekorrale;
- hindamiskomisjoni töö korraldamine;
- projektitaotlustega seotud dokumentatsiooni ettevalmistamises osalemine;
- projektitaotluste andmesüsteemi ja seiresüsteemi arendamises osalemine;
- töö organisatsiooni dokumentatsiooniga;
- TASi arendusprojektide juhtimine ettevõtluse valdkonnas, sh koostöövõrgustike arendamine ja juhtimine;
- koolituspäevade, õppereiside, seminaride ja ümarlaudade organiseerimine;
- projektidega seonduva dokumentatsiooni korrashoid ja arhiveerimine;
- projektidega seotud aruandlus ja teavitamine;

- TASI strateegia rakendamine.

Konsultant-asjaajaja:

- projektitaotlejate nõustamine ja teavitamine;
- projektide ja taotlemisega seonduvate infopäevade, koolituste, töökoosolekute ja konsultatsioonide korraldamine ning läbiviimine;
- taotlemise, menetlemise ja seirega seotud dokumentide arhiveerimine vastavalt TASI dokumentide käitlemise korrale;
- projektide kohta seireandmete kogumine vastavalt TASI seirekorrale;
- hindamiskomisjoni töö korraldamine;
- projektitaotlustega seotud dokumentatsiooni ettevalmistamises osalemine;
- projektitaotluste andmesüsteemi ja seiresüsteemi arendamises osalemine;
- töö organisatsiooni dokumentatsiooniga;
- kohalike omavalitsuste nõustamine piirkondlike arendusprojektide ideede väljaarendamisel;
- koolituspäevade, õppereiside, seminaride ja ümarlaudade organiseerimine;
- projektidega seonduva dokumentatsiooni korrashoid ja arhiveerimine;
- projektidega seotud aruandlus ja teavitamine;
- TASI strateegia rakendamine.

2019. a olulisemad tegevused

TASI olulisemad tegevused aastal 2019 olid:

- taotlusvoorud projektitoetusteks (menetlemine, hindamine, valdade külastused ja infopäevad), sh esmakordselt suurprojektide taotlusvoor;
- strateegia uuendamine:
  - o strateegiadokumendi uuendatud versiooni koostamine (jaanuar 2019);
  - o strateegia uuenduste tutvustamise seminar – 24.01.2019;
  - o uuendatud strateegia avalikustamine – 28.01-06.02.2019;
  - o uuendatud strateegia vastuvõtmine TASI üldkoosolekul – 20.02.2019;
- siseriiklike ja rahvusvaheliste koostööprojektide ettevalmistamine ja elluviimine (Innovatsiooni otsingul, Tartumaa noortefondi ühisprojekt, NG kollased aknad, Peipsi järvefestival, Moldova arengukoostöö projekt, Euroopa lennujaamade võrgustiku koostööprojekt, kogukonnarahastusvõimaluste edendamise projekt, toiduprojekt Urbact programmist, rattasõidud LEADER projektide külastamiseks, noorteprojekt ERASMUS programmist);
- LINC konverentsil osalemine Pärnus;
- Eesti multifondide töögrupi juhtimine ja ELARDi asepresidentuur.

Kokku kaasati 2019. a läbi erinevate ürituste üle **2000** osaleja.

Tartumaa Arendusseltsi projektid 2018-2022

Jrk	Projekt	TAS	Eelarve	Partnerid
1	Innovatsiooni otsingul koolitusprogramm	48 000	544 819	Iirimaa, Hispaania tegevusgrupid
2	Tartumaa noortefondi ühisprojekt	42 000	42 000	Tartumaa Noortekogu, Tartu Ärinõuandla, Tartumaa Noorsootöötajate Ühendus

3	Kollased aknad rahvusvaheline koostööprojekt ja Emajõe võrgustiku arendamine	73 400	544 020	Lõuna-Eesti LEADER tegevusgrupid Soome, Põhja-Iirimaa, Hollandi tegevusgrupid
4	Moldova arenguabi koostööprojekt	216 905	216 905	Moldova tegevusgrupid ja arendusorganisatsioon IDIS
5	Peipsi järvefestival	20 000	75 800	Jõgevamaa Koostöökoda, Piiriveere Liider, Peipsi-Alutaguse Koostöökoda, Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu, Peipsimaa Turism
6	Euroopa lennujaamade võrgustiku loomine ja koostöö Hiinaga	50 520	499 060	Soome, Sloveenia, Kreeka, Itaalia tegevusgrupid, Ningbo Administratsioon Hiinas
7	Kogukonnarahastuse võimaluste arendamine	33 880	272 761	Austria, Saksamaa, Luksemburgi, Rootsi tegevusgrupid
8	Kohaliku toidu projekt Urbact programmist	79 814	835 000	Portugali, Itaalia, Rumeenia, Kreeka, Hispaania, Sloveenia, Ungari kohalikud omavalitsused partnerpiirkondadest
9	ERASMUS noorteprojekt	17 100	91 000	Tšehhi ja Gruusia tegevusgrupid, Pärnu Lahe Partnerluskogu
	EELARVE KOKKU	581 619	3 121 365	

Kogukonna juhitud kohaliku arengu põhimõtete tutvustamine ja rakendamine Moldovas

2019. a jätkus projekti “Moldova maapiirkondade arendamine kasutades LEADER/CLLD-lähenedist” elluviimine Eesti Välisministeeriumi toel. Kohalike arengustrateegiate elluviimiseks toimusid järgmised tegevused:

- kohalike projektide rahastamiseks mõeldud taotlusvoorude ettevalmistamine ja dokumentatsiooni väljatöötamine;
- sotsiaalmeedia koolituse läbiviimine;
- personalivahetusprogrammis osalemine;
- esimese väikeprojektide taotlusvooru läbiviimine ja projektide elluviimine;
- Eesti ekspertgrupi visiidid Moldovasse.

Lähemalt loe rahastatud projektide kohta siit <https://www.tas.ee/tasi-koostööprojekt-moldovas-edeneb-hoogsalt/>.

Kogukondade tugevdamine ja turismi edendamine National Geographic kollaste akendega

Lõuna-Eesti LEADER-tegevusgruppidega koostöös viiakse ellu kuute maakonda hõlmavat jätkuprojekti „Elu kahe maailma piiril”.

Koostöös osalevad ajakiri National Geographic Eesti, Tartumaa Arendusselts, Võrumaa Partnerluskogu, Valgamaa Partnerluskogu, Piirveere Liider, Jõgevamaa Koostöökoda, Tartu linn, Elva linn, Valga linn, Võru linn. Rahvusvaheliste partneritena osalevad tegevusgrupid Soomest ja Põhja-lirimaalt.

2019. a viidi koostöö raames ellu erinevaid turundustegevusi: loodi kontseptsioon uuele kodulehele, valmis innovatsioonimarsruut, ilmusid artiklid ajakirjas National Geographic Eesti.

Samuti viidi ellu Tartumaa lisategevused rahvusvahelises projektis: Emajõe koostöövõrgustiku tugevdamine ja arendamine: temaatiline kaardistus koos investeeringuvajadustega, seminarid võrgustiku liikmetele, uue programmiperioodi investeeringute ettepanekud ministeeriumitele.

Tartumaale paigaldati kollane aken Elva valda Palupera mõisa juurde.

Kollaste akende projekti raames tehakse koostööd Tartu kultuuripealinn 2024 ettevalmistamisel ning välja on arendatud Yellow windows flagship event, mis koosneb suursündmustest ja kogukonnaalgatusel põhinevatest sündmustest.

Rohkem infot www.visitsouthestonia.com.

Rahvusvaheline koostööprojekt "Innovatsiooni otsingul"

2019. a toimusid tegevused rahvusvahelise LEADER koostööprojekti "Innovatsiooni otsingul" raames koostöös Hispaania (TAGUS) ja lirimaa (SECAD) tegevusgruppidega. Projekti juhtgrupi kohtumine toimus lirimaal Corkis. Ühiselt loodi struktuur kohaliku tasandi innovatsioonimudeli kirjeldamiseks. Samuti jätkus kohalik koolitusprogramm TASI piirkonna osalejatele, mille raames toimusid turunduse, kogukonnateenuste ja digitaliseerimise koolitused ning õppereis Viljandimaale.

Ühisprojekt "Tartumaa aktiivsed ja ettevõtlikud noored"

2019. a viidi LEADERi katusprojekti raames läbi kaks edukat noorte väikeprojektide taotlusvooru. Kokku toetati 13 noorte väikeprojekti. Toimus infopäev projektifondi tutvustamiseks ning alustati noorsootöötajatele ja huvijuhtidele mõeldud koolituse korraldamisega. Projekti partnerid on MTÜ Tartumaa Noortekogu, SA Tartu Ärinõuandla, MTÜ Tartumaa Noorsootöötajate Ühendus, projekti kestvus on 2 aastat. Ühtekokku plaanitakse noorte ideekonkursside kaudu viia ellu vähemalt 25 noorte ettevõtlikkust ja praktilisi oskusi arendavat sündmust, kus osaleb vähemalt 300 noort. Järgnevalt on plaanis kolm taotlusvooru 2020. aastal ning üks taotlusvoor 2021. aastal.

Noorte väikeprojektide kohta loe rohkem <https://tartumaanoored.ee/noortefond/noortelt-noortele/>.

Peipsi Järvefestival 2019

"Peipsi Järvefestival 2019" toimus 2-aastase LEADER koostööprojekti raames 8. juulist 14. juulini erinevates Peipsi järve sadamates. Festivali raames toimusid õpitoad ja tasuta kontserdid ning viidi ellu turundustegevusi piirkonna populariseerimiseks. Peipsi järvefestivali toitlustajateks olid piirkonna kohalikud ettevõtjad.

Loe rohkem www.peipsifestival.ee.

Euroopa lennujaamade koostöövõrgustiku loomine ja koostöö edendamine Hiina partneritega

2019. a toimus Euroopa maapiirkondades asuvate lennujaamade koostööprojekti ettevalmistamine. Projekti partneriteks on Eesti, Soome, Sloveenia, Itaalia, Kreeka tegevusgrupid ja maapiirkondades asuvad lennujaamad. 2019. a toimusid projekti konsortsiumi koosolekud Eestis ja Itaalias, mille käigus loodi koostööprojekti kontseptsioon ja eelarve. Eestist osalevad projektis Tartu Linnavalitsus, Tartu Lennujaam, Eesti Lennuakadeemia, Tartu Ülikool. Kaasatud on Tartu Teaduspark ja Tartu Ärinõuandla. Projekti koordineerib Tartumaa Arendusselts.

Koostööprojekt on jagatud töopakettideks, mis hõlmavad järgmist:

- 1) arendustegevuse toetamine ja investeringud maapiirkondades asuvates lennujaamades;
- 2) Euroopa maapiirkondades asuvate lennujaamade võrgustiku loomine;
- 3) koostöö edendamine võrgustikus olevate lennujaamade vahel ja koostöö arendamine Hiina partneritega lennunduse, cargo ja logistikalahenduste arendamisel;
- 4) Euroopa-Hiina lennukoolitus konsortsiumi loomine;
- 5) äriplatvormide loomine Euroopa ettevõtetele ja organisatsioonidele Euroopas ja Hiinas;
- 6) cargo- ja reisimarsruutide arendamine Euroopas ja koostöös Hiinaga;
- 7) keskkonnahoiule ja uute tehnoloogiate arendamisele kaasa aitamine.

Lisaks projekti üldjuhtimisele on Tartumaa Arendusseltsi vastutuseks antud koostööprojektis ka lennunduskoolituse konsortsiumi, ühise koolituskava ning inkubatsiooniplaani loomine.

Rohkem infot koostööprojekti kohta www.airtrafficnetwork.com.

Koostööprojekt "Crowd4Region"

Ettevalmistamisel on rahvusvaheline koostööprojekt kogukonnarahastusplatvormide arendamiseks. Projekti partneriteks on Tartumaa Arendusselts ning Austria, Luksemburgi, Saksamaa ja Rootsi LEADER tegevusgrupid. 2019. a sügisel toimus Tartus projekti avakoosolek, kus arutati projekti tegevusi ja eelarvet.

Koostööprojekti ühistegevused:

- rahvusvaheliste partneritega teadmiste ja kogemuste vahetamine ühisrahastus-võimaluste rakendamiseks kohalikul tasandil;
- seni kasutatud praktikate analüüsimine, nõuete ja kriteeriumite välja töötamine täiendavate rahastamisvõimaluste ja -mudelite kasutamiseks.

Tartumaa lisategevused:

TAS valmistab ette ning viib koostöös kohalike partneritega ellu ühisrahastuskampaania piirkondlike arendusprojektide finantseerimiseks, sh:

- kuulutab välja konkursi Tartumaa jaoks oluliste kaasrahastamist vajavate pilootprojektide leidmiseks;
- koostöös kolme sektori esindajatega (KOVid, ettevõtjad, kolmas sektor) valmistab ette ja viib läbi ühisrahastuskampaania;
- saadud praktiliste kogemuste ning rahvusvahelise koostöö tulemuste tutvustamiseks korraldab seminari alternatiivsete rahastamisvõimaluste kohta kohalikul tasandil.

Kohaliku toidu projekt Urbact programmist

Sügisel 2019. a käivitus TASil uus koostööprojekt Urbact toetusmeetmest. Koostööprojektis osalevad Tartumaa (Eesti), Thessaly (Kreeka), Szécsény (Ungari), Alba Iulia, Transilvaania (Rumeenia), Cordoba, Andalusia (Hispaania), Emilia Romagna (Itaalia), Posvolno Podporni (Sloveenia). Projekti peamiseks väljundiks on kohaliku tasandi toidustrateegiate loomine, mis arvestavad laiemat territoriaalset lähenemist ning uudsete lahenduste rakendamine. 28.-29. oktoobril olid Tartumaal külas rahvusvahelise koostööprojekti "Empowering Territorial Food Corridors within the European Union" juhtpartneri esindajad Portugalist ja Hispaaniast.

Juhtpartneri visiidi kokkuvõtet loe siit <https://www.tas.ee/wp-content/uploads/2019/11/TARTU-COUNTY-visit-report.pdf>.

ERASMUS noorteprojekt

TAS ja Pärnu Lahe Partnerluskoogu osalevad koostööprojektis Tšehhi ja Gruusia tegevusgruppidega. Projekt on suunatud noorte osalemise aktiviseerimisele nii kohaliku tasandi kui ka regionaalpoliitikas. Koostöö raames toimuvad noortegruppide vahetused partnerriikide vahel ning seminarid ja töötoad. Noored töötavad välja tegevuskava osalemaks seinisest suuremal määral kohaliku arengu suunamiseks vajalikes otsustusprotsessides. Projekti sisulised tegevused algavad 2020. aastal.

Projektide kinnitamine

2019. a viis Tartumaa Arendusselts läbi 2015-2022 LEADER meetme programperiоди kuuenda ja seitsmenda taotlusvoor. Kuuendas voorus olid avatud kõik TASI toetusmeetmed (6 meetet), seitsmendas voorus olid avatud kolm meetet: uus meede 3.1 Suurprojektide arendamine, meede 3.2 TASI piirkonda jäävate võrgustike loomine ja arendamine ning meede 3.3 Regionaalse ja rahvusvahelise koostöö edendamine. 2019. a rakenduskava kohaselt oli projektitoetuste eelarveks 1 564 542,5 eurot, sh TASI enda arendusprojektid toetussummas 147 400 eurot.

Tabel 1. Ülevaade TASI 2019. a taotlusvoorudest

Taotlusvoor	Taotlusvoorude eelarve EUR	Esitatud taotluste arv	TASI juhatuse otsusega kinnitatud projektid	
			Arv	Toetussumma EUR
Kevadine taotlusvoor 27.03-10.04.2019	605 086	48	19	507 162,81
Sügisene taotlusvoor 15.-30.10.2019	836 235,5	14	6	828 468
KOKKU	1 441 321,5	62	25	1 335 630,81

Taotlusvoorudesse esitatud 62 projektitaotlusest ei vastanud nõuetele 14 taotlust. TASI hindamiskomisjonile esitati kokku 48 taotlust, millest PRIAle esitati rahastamiseks 25 projekti ehk 52%, kogusummas 1 335 630,81 eurot. Tartumaa Arendusselts esitas PRIAle 2019. aastal üldkoosoleku poolt kinnitatud otsusega neli projektitaotlust:

- kogukondade tugevdamine ja turismi edendamine National Geographic kollaste akendega;
- Peipsi Järvefestival 2019-2020;
- Euroopa lennujaamade koostöövõrgustiku loomine ja koostöö edendamine Hiina partneritega;
- kogukonnarahastus regiooni isemajandamis- ja kaasfinantseerimisvõimekuse arendamiseks – Crowd4Region.

Tartumaa Arendusseltsi poolt PRIAle 2019. aastal esitatud projektitaotluste toetussumma kokku oli 121 440 eurot.

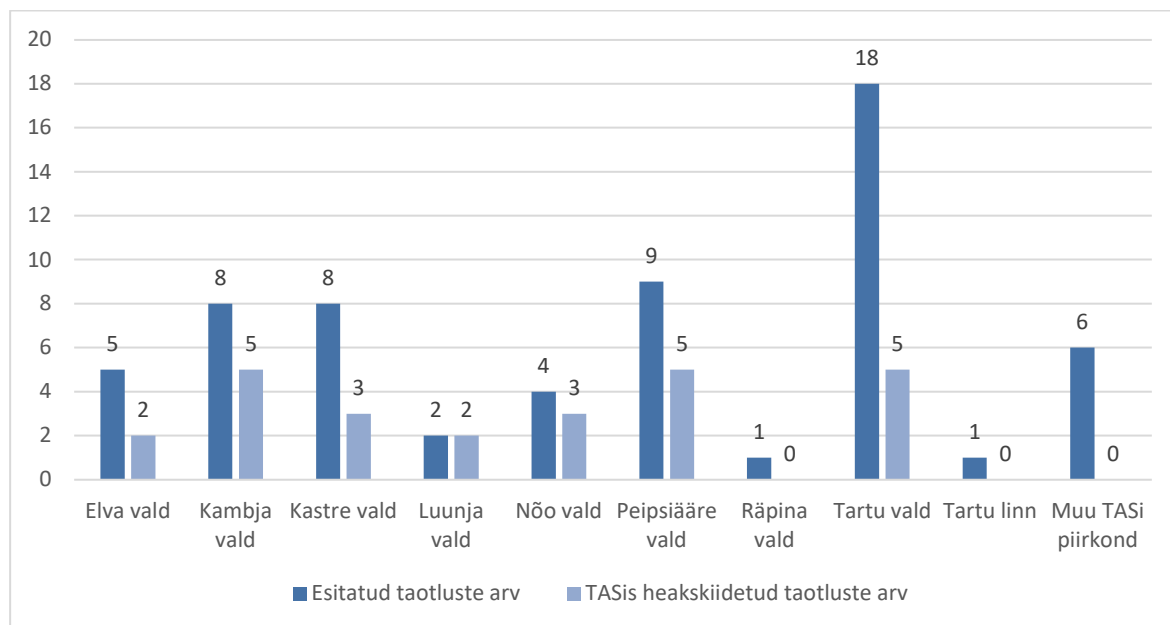
Koos TASI enda projektidega esitati PRIAle 2019. a 29 projektitaotlust, toetussummaga 1 457 070,81 eurot.

Tabel 2. TASI 2019. a taotlusvoorude ülevaade meetmete lõikes

Meede	Taotlus- voorude eelarve EUR	Taotlusvoorude esitatud		TASI poolt kinnitatud		Jääk 2019 EUR
		Arv	Toetus EUR	Arv	Toetus EUR	
1.1 Väiketootmise ja teenuste arendamine	169 696,5	10	381 500,22	4	154 709,87	14 986,63
1.2 Turismiettevõtluse arendamine	169 696,5	7	311 969,38	3	151 229,5	18 467
2.1 Kohalike traditsioonide hoidmine ja arendamine	142 545,5	19	528 482,52	6	141 914,6	630,9
2.2 Noorte aktiveerimine	61 090,5	10	88 955,79	6	59 308,84	1781,66
3.1 Suurprojektide arendamine	750 000	6	1 079 511,28	4	750 000	0
3.1 TASI piirkonda jäävate võrgustike loomine ja arendamine	75 757	6	185 257,48	1	30 132,64	45 624,36
3.2 Regionaalse ja rahvusvahelise koostöö edendamine	72 535,5	4	105 137,36	1	48 335,36	24 200,14
KOKKU	1 441 321,5	62	2 680 814,03	25	1 335 630,81	105 690,69

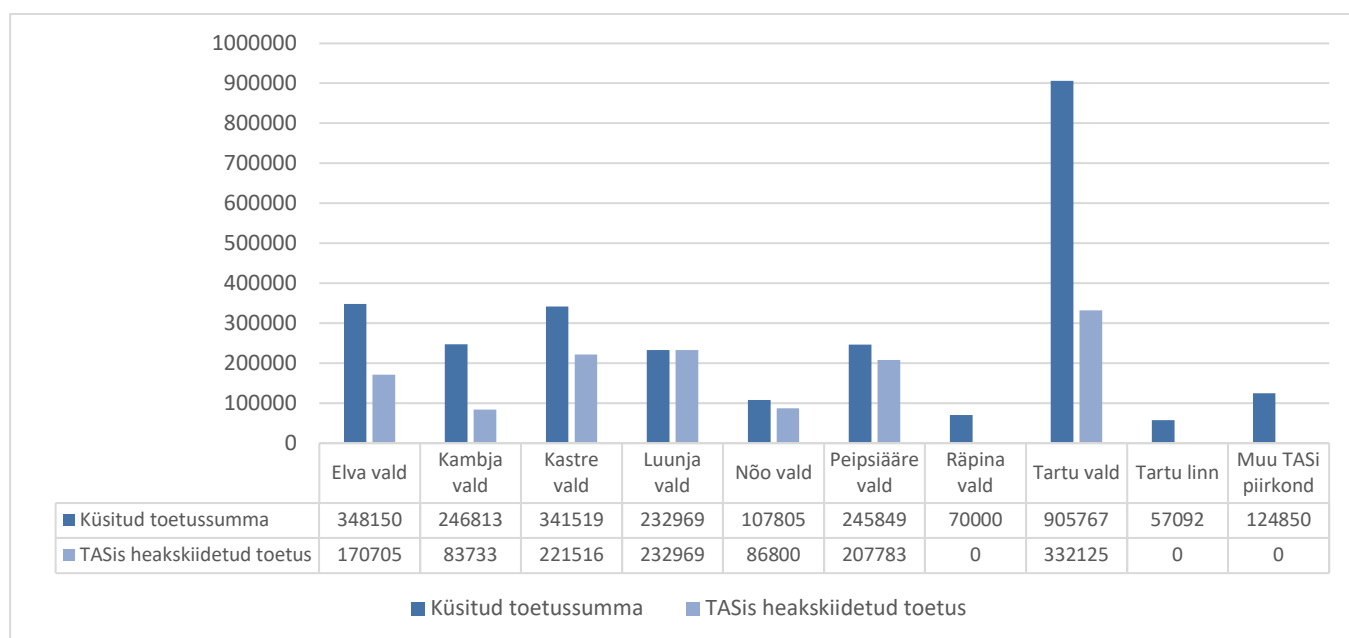

Taotlusvoorudesse esitatud taotluste esialgne soovitud toetussumma oli 2019. a peaaegu poole suurem kui taotlusvoorude eelarve, kõige suurem konkurents oli kogukondade meetmes (Tabel 2). Projekti tegevuste asukohaks Tartumaal oli kõige sagedamini märgitud Tartu vald (18 projekti), Peipsiääre vald (9 projekti), Kambja ja Kastre vald (kumbki 8 projekti). Joonisel 1 on näidatud esitatud projektide arv KOVide lõikes.

Joonis 1. 2019. a taotlusvoorudesse esitatud ja heakskiidetud taotluste arv KOVide lõikes

Kõige aktiivsemalt esitati taotlusi Tartu vallast, kuhu määrati ka kõige suuremad toetussummad. Joonisel 2 on toodud küsitud ja TASI poolt heakskiidetud toetussummad KOVide lõikes.

Joonis 2. 2019. a taotlusvoorudesse esitatud ja heakskiidetud toetussummad KOVide lõikes

Tegevused aastal 2020

Peamised tegevused:

1) programiperioodi viimase eelarvelise taotlusvoorü läbiviimine: infopäeva korraldamine, nõustamine, menetlemine, hindamine;

2) koostööprojektide elluviimine (9 projekti):

- Tartumaa noortefondi ühisprojekt;
- Innovatsiooni otsingul koolitusprogramm ja osalemine rahvusvahelistel seminaridel;
- kollaste akende rahvusvaheline koostööprojekt ja Emajõe võrgustiku arendamine;
- Moldova arenguabi koostööprojekt;
- Peipsi järvefestival;
- Euroopa lennujaamade võrgustiku loomine ja koostöö Hiinaga;
- kogukonnarahastuse võimaluste arendamine "Crowd4Region";
- kohaliku toidu projekt Urbact programmist;
- ERASMUS noorteprojekt.

Ettevalmistamisel projektid (2 projektitaotlust):

- Emajõe koostöövõrgustiku arendamine ja turundustegevused;
- Kollased aknad ja Tartu kultuuripealinn 2024 projekti ja sündmuste kava väljaarendamine.

3) Strateegia seire ja uue strateegia loomise protsessi ettevalmistamine:

- elluviidud projektide seireandmete kogumine ja analüüs;
- käesolevat programiperioodi kokkuvõtva trükise sisendi kogumine;
- TASI strateegiakomisjoni moodustamine;
- strateegia kvalitatiivse seire korraldamise ettevalmistamine;
- sisendid strateegiasse TASI koostööprojektide ja tegevuste raames: Urbact, ERASMUS, Smart villages, innovatsiooniprojektist mudel jne;
- uue strateegia loomise protsessi ja ajakava kavandamine ja esitamine üldkoosolekule kinnitamiseks. Vajalike uuringute kavandamine.

4) Siseriikliku CLLD töögrupi eestvedamine:

- rahvusvahelise seminari ettevalmistamine ja läbiviimine erinevate ministriumite esindajatele CLLD multifondide kohta;
- CLLD töögrupi laiendamine ja kohtumised ettepanekute tegemiseks.

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	132 279	88 065	2
Nõuded ja ettemaksed	85 552	107 453	3
Kokku käibevarad	217 831	195 518	
Kokku varad	217 831	195 518	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	184 489	168 775	5
Kokku lühiajalised kohustised	184 489	168 775	
Kokku kohustised	184 489	168 775	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	26 743	9 624	
Aruandeaasta tulem	6 599	17 119	
Kokku netovara	33 342	26 743	
Kokku kohustised ja netovara	217 831	195 518	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	31 362	31 745	6
Annetused ja toetused	263 354	236 830	7
Tulu ettevõtlusest	736	317	8
Muud tulud	8 070	21 998	9
Kokku tulud	303 522	290 890	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-264 384	-249 168	10
Mitmesugused tegevuskulud	-31 994	-24 608	11
Tööjõukulud	-551	0	12
Kokku kulud	-296 929	-273 776	
Põhitegevuse tulem	6 593	17 114	
Intressitulud	6	5	
Aruandeaasta tulem	6 599	17 119	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Liikmetelt laekunud tasud	33 195	31 256	6
Laekunud annetused ja toetused	290 621	292 528	7
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	2 403	28 015	
Muud põhitegevuse tulude laekumised	6 295	1 400	
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-192 151	-174 068	
Väljamaksed töötajatele	-96 181	-105 628	
Muud rahavood põhitegevusest	26	-2 126	
Kokku rahavood põhitegevusest	44 208	71 377	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	6	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	6	0	
Kokku rahavood	44 214	71 377	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	88 065	16 688	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	44 214	71 377	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	132 279	88 065	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	9 624	9 624
Aruandeaasta tulem	17 119	17 119
31.12.2018	26 743	26 743
Aruandeaasta tulem	6 599	6 599
31.12.2019	33 342	33 342

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Tartumaa Arendusselts MTÜ (TAS) on koostanud 2019.a aastaaruande, mis on kooskõlas Eesti finantsaruandluse standarditega, Eesti Vabariigis kehtivas raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetega, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle lähenditena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodi kohaselt. Rahavoogude aruandes kajastuvad "Väljamaksed töötajatele" real väljamaksed töötasude, seotud maksude ja lähetuskulude osas.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime ning võimalike vaidluste kohta.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivara võetakse arvele soetamismaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1278

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Kontoritehnika ja arvutid	3 - 5 aastat

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised kohustised) võetakse arvele nende soetusmaksumuses ja kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused

Tegevuskulude sihtotstarbeliste toetuste ja annetuste kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Tulud

Tulu sisseastumis-ja liikmemaksudest kajastatakse arvete esitamisest.

Tulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Pangakontod	132 279	88 065
Kokku raha	132 279	88 065

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	4 204	4 204
Ostjatelt laekumata arved	4 204	4 204
Muud nõuded	34	34
Viitlaekumised	34	34
Ettemaksed	1 439	1 439
Tulevaste perioodide kulud	1 439	1 439
Laekumata sihtfinantseerimine	79 875	79 875
Kokku nõuded ja ettemaksed	85 552	85 552
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	4 655	4 655
Ostjatelt laekumata arved	4 655	4 655
Ettemaksed	306	306
Tulevaste perioodide kulud	306	306
Laekumata sihtfinantseerimine	102 492	102 492
Kokku nõuded ja ettemaksed	107 453	107 453

Seisuga 31.12.2019 on PRIA poolt kinnitatud nõudeid summas 21 209 eurot ning bilansipäeva seisuga PRIA-le esitamata projektinõudeid summas 55 850 eurot. Samuti on laekumata sihtfinantseerimisena kajastatud rahvusvahelise projekti nõue summas 2 816 eurot.

Juhtkonna hinnangu kohaselt laekuvad kõik laekumata sihtfinantseerimise nõuded vastavuses PRIA poolt teostatavale menetluskorrale.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	1 574	0	2 468
Sotsiaalmaks	0	2 986	0	4 378
Kohustuslik kogumispension	0	53	0	143
Töötuskindlustusmaksed	0	184	0	279
Ettemaksukonto jääk	0		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	4 797	0	7 268

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	11 684	11 684	
Võlad töövõtjatele	8 189	8 189	
Maksuvõlad	4 797	4 797	4
Muud võlad	117	117	
Muud viitvõlad	117	117	
Saadud ettemaksed	159 702	159 702	
Tulevaste perioodide tulud	102 278	102 278	
Muud saadud ettemaksed	57 424	57 424	
Kokku võlad ja ettemaksed	184 489	184 489	

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	4 847	4 847	
Võlad töövõtjatele	4 237	4 237	
Maksuvõlad	7 268	7 268	4
Muud võlad	59	59	
Muud viitvõlad	59	59	
Saadud ettemaksed	152 364	152 364	
Tulevaste perioodide tulud	94 940	94 940	
Muud saadud ettemaksed	57 424	57 424	
Kokku võlad ja ettemaksed	168 775	168 775	

Tulevaste perioodide tulude all kajastuvad:

- Välisministeeriumilt saadud rahvusvahelise projekti toetuse tulu summas 97050 EUR, mis on mõeldud nende projektikulude kompenseerimiseks, mis leiavad aset 2020. aastal;
- Kohalikelt omavalitsustelt saadud rahvusvahelise projekti toetuse tulu summas 5228 EUR, mis on mõeldud nende projektikulude kompenseerimiseks, mis leiavad aset 2020. aastal. Vt ka Lisa 7.

Muude saadud ettemaksete all kajastub ettemaks PRIA-lt, mille tagasimakse tähtaeg saabub vastavuses PRIA poolt teostatavale menetluskorrale.

Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2019	2018
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	31 362	31 745
Kokku liikmetelt saadud tasud	31 362	31 745

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Sihntinantseerimine tegevuskuludeks	0	6 000
Sihntinantseerimine PRIA-It -Leader meede	130 128	142 783
Sihntinantseerimine PRIA-It - projektid	44 598	65 102
Rahvusvahelise projekti sihntinantseerimine Välisministeeriumilt	80 940	22 945
Rahvusvahelise projekti sihntinantseerimine KOV -It	4 772	0
Muu sihntinantseerimine	2 916	0
Kokku annetused ja toetused	263 354	236 830
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	4 772	6 000
s.h. Tartu Linnavalitsuse, Võru Linnavalitsuse ja Elva Vallavalitsuse eraldised	4 772	6 000

Aruandeaastal moodustas KOV-de toetuste summa kokku 10 000 EUR, millest aruandeaasta tuluna on kajastatud 4 772 EUR ning tulevaste perioodide tuluna kajastatud 5 228 EUR (vt Lisa 5).

Lisa 8 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2019	2018
Piirkondliku elu edendavate kaupade ja teenuste müük, s.h. trükiste väljaandmine, õppereiside korraldamine jmt	736	317
Kokku tulu ettevõtlusest	736	317

Lisa 9 Muud tulud

(eurodes)

	2019	2018
Osalustasude tulud	0	4 950
Muud laekumised kaastahastamislepingu alusel	0	1 400
Vahendatud teenuste tulud	8 070	15 648
Kokku muud tulud	8 070	21 998

Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Üür ja rent	-5 736	-9 191	
Mitmesugused bürookulud	-9 411	-8 309	
Tööjõukulud	-90 631	-101 277	12
Infopäevade ja seminaride korraldamine	-4 329	-8 169	
Õppereisidel, messidel ja seminaridel osalemise kulud	-23 477	-74 519	
Muud rakenduskava kulud	-24 741	-20 282	
Muud otsesed projektikulud	-106 059	-27 421	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-264 384	-249 168	

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2019	2018
Riiklikud ja kohalikud maksud	0	-127
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-200	-60
Projekti- ja rakenduskavakulude omafinantseering	-21 966	-8 569
Vahendatud teenuste kulud	-6 714	-16 766
Puhkusereservi korrigeerimine	-2 765	1 065
Muud	-349	-151
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-31 994	-24 608

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Palgakulu	-68 591	-76 194	
Sotsiaalmaksud	-22 591	-25 083	
Kokku tööjõukulud	-91 182	-101 277	
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	-90 631	-101 277	10
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	4	

Tööjõukulude all kajastuvad lisaks töölepinguga töötavate töötajate palgakuludele ka juhatuse liikmete ja hindamiskomisjoni liikmete ning ühekordsete projektide palgakulud.

Lisa 13 Seotud osapooled (eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Juriidilisest isikust liikmete arv	86	99

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	4 095	0	4 134	70
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	101	5 110	0	0

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019		2018	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Asutajad ja liikmed	2 601	0	2 911	700
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	6 493	0	4 413	650

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	38 664	33 339

Aruandeaasta ostud seotud osapooltelt jagunevad alljärgnevalt:

- a) ostud liikmetelt summas 2601 eur - teenuste soetamine (seminaride ja koosolekute korraldamise ja toitlustamise teenused);
- b) ostud tegev- ja kõrgem juhtkonnalt ning nendega seotud ettevõtetest summas 6493 eur - teenuste soetamine (seminaride ja koosolekute korraldamise ja toitlustamise teenused).

Tegev- ja kõrgema juhtkonna sisse on arvestatud tegevjuhti ja juhatuse liikmeid.

Juhatusel liikmetele ei ole ettenähtud lepingu lõpetamisega või ametist lahkumisega seotud hüvitusi ja kompensatsioone.

Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Maailma Tervishoiuorganisatsioon (WHO) sai Hiinast esimesed teated uue koroonaviiruse (COVID-19) kohta 2019.a detsembris. 2020.a esimeste kuude jooksul on see viirus levinud üle kogu maailma, 11.märtsil 2020 kuulutas WHO viiruspuhangu pandeemiaks. Paljudes riikides on välja kuulutatud eriolukord, sh Eestis. Pandeemia on põhjustanud majandusele ja ettevõtetele ulatuslikke probleeme. Juhtkond peab koroonaviiruse pandeemiat mittekorrigeerivaks aruandekuupäevajärgseks sündmuseks. Kuna olukord on ebakindel ja kiiresti muutuv, ei pea juhtkond praegu otstarbekaks anda pandeemia võimaliku mõju kohta kvantitatiivseid hinnanguid. Juhtkonnal ei ole aruande koostamise ajahetkel infot, et koroonaviiruse mõju seaks tõenäoliselt ohtu organisatsiooni tegevuse jätkuvuse 12 kuu jooksul aruandekuupäevast.